

**MINISTERUL
AGRICULTURII
ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**MINISTRY
OF AGRICULTURE
AND FOOD INDUSTRY OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2004, Chisinău, 162 Stefan cel Mare si Sfânt Blvd
Tel. 20 45 08; E-mail: cancelaria@maia.gov.md; WEB: www.maia.gov.md

04.03 .2025 Nr. 09-05/26/614

Guvernul Republicii Moldova

Prin prezenta, în vederea executării pct. 2 și 3 din Hotărârea Guvernului nr. 333/2023 pentru aprobarea *Planului național de acțiuni privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar pentru anii 2023-2027*, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare prezintă raportul privind acțiunile întreprinse în anul 2024, se anexează.

Anexe:

- *Raportul cu privire la realizarea Planului național de acțiuni privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar pentru anul 2024 – 18 (optsprezece) file;*
- *Demersurile autorităților responsabile de implementare – 31 (treizeci și unu) file.*

**Ministrul al agriculturii
și industriei alimentare**

Ludmila CATLABUGA

Ex: Nicolae Bucor
Tel: 022 204-528

Raport cu privire la realizarea Planul național de acțiuni privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar pentru anul 2024

Obiective specifice	Acțiuni	Indicatori de monitorizare
1	2	3
<p>1. Informarea și instruirea persoanelor care utilizează /comercializează produse de uz fitosanitar (conform tematicilor stabilite în Cerințele privind utilizarea durabilă a produselor de uz fitosanitar, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.42/2020)</p>	<p>1.1. Organizarea cursurilor de instruire în scopul dobândirii/ actualizării cunoștințelor utilizatorilor profesioniști: - <i>obligatoriu</i> – pentru utilizarea produselor din categoriile de pericol 1 și 2 de toxicitate acută orală/ cutanată; - <i>la solicitare</i> – pentru utilizarea produselor din categoriile de pericol 3 și 4 de toxicitate acută orală/ cutanată</p> <p>1.2. Organizarea cursurilor de instruire pentru distribuitorii de produse de uz fitosanitar</p>	<p>Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare – ANSA) – a desfășurat cursul de perfecționare profesională a utilizatorului profesionist de produse de uz fitosanitar din categoriile de pericol 1 și 2 de toxicitate acută orală/dermală prin platforma de studii online „e-Learning”. Numărul de persoane instruite, precum și certificate eliberate pe parcursul anului 2024 este de 220 de persoane.</p> <p>ANSA – a desfășurat Săptămâna Națională de promovare a aplicării raționale a produselor de uz fitosanitar cu genericul "Utilizarea Pesticidelor prin schimbarea viziunii", în perioada 08-13 aprilie 2024. Activitatea s-a desfășurat în conformitate cu Dispoziția directorului general al Agenției nr. 8 din 01.04.2024, prin activități de comunicare, informare și sensibilizare a populației și a agenților economici care gestionează produse de uz fitosanitar și fertilizați.</p> <p>Seminare cu tema "Cerințe privind utilizarea durabilă a produselor de uz fitosanitar în producerea fructelor și legumelor în scopul reducerii riscurilor și a efectelor nocive ale acestora asupra sănătății umane și a mediului", desfășurat în luna decembrie a anului 2024. La seminare au fost prezenți: în cadrul STSA Edineț/Briceni/Ocnița/Dondușeni (19.12.2024) – 26 participanți, STSA Drochia/Rîșcani/Soroca/Florești (20.12.2024) – 27 participanți, STSA Orhei/Rezina/Telenești/Șoldănești (23.12.2024) – 27</p>

		participanți, STSA Cahul/Taraclia/ Cantemir (23.12.2024) – 29 participanți.
	1.3. Organizarea cursurilor de instruire pentru formatori/ consultanți, inclusiv prin schimbul de experiență cu alte state	<p>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare / Instituția Publică Centru de Consiliere Agricolă și Rurală – a lansat un program de formare intensiv, destinat consilierilor în agricultură cu studii universitare (licență, masterat sau doctorat) în domeniul agricol sau în domenii conexe.</p> <p>Cursurile sunt structurate astfel încât să asigure o pregătire complexă și să îmbine teoria cu practica. Programul se axează pe aspecte economice, de mediu și sociale ale agriculturii, ținând cont de practicile agricole existente și furnizând informații tehnologice și științifice actualizate. În acest sens, vor avea loc prezentări interactive, workshop-uri și studii de caz.</p> <p>Programul include următoarele module:</p> <p>Modulul 1: Introducere în consilierea agricolă;</p> <p>Modulul 2: Introducere în Politica Agricolă Comună (PAC);</p> <p>Modulul 3: Managementul sustenabil al terenurilor și fermei;</p> <p>Modulul 4: Inovație și tehnologii digitale în agricultură;</p> <p>Modulul 5: Prevenirea și gestionarea riscurilor în agricultură;</p> <p>Modulul 6: Rezistența antimicrobiană - cauze și soluții de prevenire;</p> <p>Modulul 7: Managementul durabil al nutrienților;</p> <p>Modulul 8: Condiții de muncă și securitate în agricultură;</p> <p>La finalizarea cursului se obține un certificat de competență, recunoscut la nivel național, dovedind că sunt pregătiți să ofere consiliere agricultorilor sau altor beneficiari ai sprijinului PAC (Politica Agricolă Comună).</p>
	1.4. Declararea ultimei săptămâni a lunii martie drept Săptămâna de promovare a aplicării raționale a produselor de uz fitosanitar (pesticidelor)	-
2. Supravegherea stării tehnice a mijloacelor tehnice de aplicare a produselor de uz	2.1. Elaborarea și aprobarea cerințelor tehnice speciale pentru verificarea mijloacelor tehnice utilizate la aplicarea produselor de uz fitosanitar	Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Tehnică „INTEHAGRO” (în continuare – ISST „INTEHAGRO”) – a aprobat și a pus în aplicare Metodele certificatelor de inspecție și a tichetului pentru asigurarea activității de inspecție a echipamentelor de aplicare a produselor de uz fitosanitar în scop profesional, prin Ordinul MAIA nr. 137/2024.

fitosanitar în scop profesional (conform prevederilor pct.22 și 23 din Cerințele privind utilizarea durabilă a produselor de uz fitosanitar, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.42/2020)		A elaborat și pus în aplicare Procedura de inspecție privind verificarea mijloacelor tehnice de aplicare a produselor de uz fitosanitar în scop profesional, prin Ordin ISST „Intehagro” nr. 25/2024.
	2.2. Supravegherea mijloacelor tehnice utilizate la aplicarea produselor fitosanitare	<p><i>ANSA</i> – inspectorii subdiviziunilor teritoriale ale Agenției au verificat mijloacele tehnice pentru efectuarea lucrărilor de tratare chimică a plantelor pentru anul 2024 și anume 628 de stropitori universale, 1505 stropitori pentru culturile de câmp, 1032 stropitori pentru livezi, 470 de stropitori pentru vișade-vie.</p> <p><i>ISST „INTEHAGRO”</i> – nu a înregistrat cereri din partea producătorilor agricoli.</p>
	2.3. Supravegherea mijloacelor tehnice noi utilizate la aplicarea produselor fitosanitare	<i>ISST „INTEHAGRO”</i> – potrivit cererilor depuse au fost inspectate și verificate peste 20 mijloace tehnice la care au fost eliberate certificate de inspecție și tichete.
3. Reducerea efectelor pulverizării aeriene (practici și utilizări specifice, informarea publicului)	3.1. Aprobarea lucrărilor de pulverizare aeriană (conform art.20 din Legea nr.119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți), în urma notificărilor utilizatorilor profesioniști	<i>ANSA</i> – a elaborat 3 lucrări de pulverizare aeriană în raioanele Fălești și Ocnița. Totodată au fost efectuate, pe parcursul anului 2024 — 43 de seminare/instruiri privind utilizarea produselor de uz fitosanitar cu prezența a 727 de participanți.
	3.2. Negocierea unui acord pentru ținerea unui registru unic de evidență a aparatelor de zbor (drone) din Republica Moldova	<p><i>ISST „INTEHAGRO”</i> – a organizat ședințe de lucru, în cadrul unei ședințe Autoritatea Aeronautică Civilă a refuzat negocierea unui acord cu ISST „Intehagro”, pe motiv că, astfel de mijloace au dubla destinație și afectează securitatea teritoriului țării în cazul utilizării neconforme, respectiv, pentru a nu crea anumite neclarități, s-a menționat că, autorizarea zborurilor sunt în exclusivitate în competența autorității.</p> <p><i>Autoritatea Aeronautică Civilă</i> (în continuare – <i>AAC</i>) – urmare testării Sistemului electronic menționat în scrisoarea anterioară (scr. AAC nr. 87 din 17.01.2024), în regim pilot, au fost identificate un șir de limitări în materie atât de operare cât și de administrare, inclusiv și nerespectarea anumitor condiționalități normative din Regulamentul privind normele și procedurile de operare a aeronavelor fără pilot la bord, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 949/2022.</p>

		<p>În acest sens, AAC a decis crearea unui alt sistem de evidență și gestionare a flotei de aeronave fără pilot la bord naționale și care va fi în conexiune cu noul Registru Aerian al Republicii Moldova, Conceptul cărui a fost deja adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 512/2024 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registrul aerian al Republicii Moldova” și a „Regulamentului privind modul de ținere a Registrului aerian al Republicii Moldova”. Informații cu privire la elaborarea și punerea în funcțiune acestui nou sistem se vă transmite mai târziu. .</p>
	<p>3.3. Crearea bazei de date pentru asigurarea evidenței aparatelor de zbor (drone) utilizate în agricultură (conform Hotărârii Guvernului nr.607/1999 cu privire la Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Tehnică "Intehagro" al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare)</p>	<p>ISST „INTEHAGRO” – Sistemul Informatic „Registrul Utilajului Agricol” nu a fost completat cu aparatelor de zbor (drone) din cauza poziției Autorității Aeronautice Civile la acest subiect.</p>
	<p>3.4. Elaborarea și aprobarea ghidului privind stabilirea condițiilor specifice de pulverizare aeriană și de utilizare a dronelor agricole</p>	<p>ISST „INTEHAGRO” – a elaborat proiectul ghidului și remis Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare prin demersul inspectoratului nr. 679 din 04.12.2024 spre promovare.</p> <p>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare – draftul de Ghid privind modul de operare a aeronavelor fără pilot în scopul asigurării unei securități în cadrul entităților agricole a fost ajustat și remis pentru coordonare către entitățile vizate în Plan.</p>
<p>4. Măsuri specifice de protecție a resurselor de apă</p>	<p>4.1. Informarea utilizatorilor profesioniști despre cerințele sanitare privind aplicarea în preajma resurselor de apă a produselor de uz fitosanitar cu grad de pericol scăzut</p>	<p>ANSA – în cadrul controalelor planificate privind cerințele utilizării produselor de uz fitosanitar s-a adus la cunoștință utilizatorilor metodele de aplicare a produselor de uz fitosanitar și fertilizați în preajma resurselor de apă.</p> <p>Ministerul Mediului (în continuare – MM) / Inspectoratul pentru Protecția Mediului (în continuare – IPM) – la data de 2 iulie 2024 a fost organizat Atelierul de lucru privind implementarea Directivei nr. 91/676/CEE privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți</p>

		<p>din surse agricole. În cadrul evenimentului a fost prezentat și consultat studiul privind elaborarea Programului de acțiuni privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, document ce urmează a fi elaborat în contextul angajamentelor asumate de către Republica Moldova în calitatea sa de țară candidat pentru aderarea la Uniunea Europeană. De asemenea, au fost analizate acțiunile necesare a fi întreprinse pentru combaterea poluării apelor de suprafață și subterane cu azot și fosfor. La eveniment au participat 35 de persoane, reprezentanți ai Ministerului Mediului, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, agenți economici și experți naționali și internaționali.</p>
	4.2. Promovarea utilizării celor mai eficiente tehnici de aplicare a produselor de uz fitosanitar și a mijloacelor tehnice de aplicare cu deviere minimă	-
	4.3. Controlul poluării apelor cauzate de devierea pulverizării, de drenare sau de scurgere și informarea Agenției Naționale pentru Sănătate Publică despre calitatea apelor	<p><i>MM / Agenția de Mediu</i> – monitorizarea apelor de suprafață se realizează conform procedurilor stabilite în programele anuale de monitorizare. Programul de monitorizare a componentelor mediului pentru anul 2024: https://am.gov.md/sites/default/files/document/attachments/Program%20de%20monitorizare%20a%20LRM%2C%202024.pdf.</p> <p>De asemenea, Direcția Generală Laboratorul de Referință de Mediu (DGLRM), din cadrul Agenției de Mediu, prelevează probe la solicitarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului (IPM), în cadrul controalelor desfășurate de acesta. Dacă se constată poluarea, DGLRM informează IPM, care aplică măsurile legale și întocmește procese-verbale de contravenție conform Codului contravențional al RM. Pentru anul 2024, nu au fost raportate cazuri de poluare a apelor cu produse fitosanitare cauzate de devierea pulverizării, drenare sau scurgere.</p>
	4.4. Informarea utilizatorilor despre reducerea sau eliminarea aplicării produselor de uz fitosanitar de-a lungul	<p><i>MM / IPM/ Agenția de mediu</i> – pe parcursul anului 2024, inspectorii de mediu din subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului pentru Protecția Mediului (IPM) au întocmit 79 de procese-verbale de control și 3 acte de</p>

	<p>drumurilor, căilor ferate, suprafețelor permeabile sau altor infrastructuri din apropierea apelor subterane ori de suprafață sau pe suprafețe impermeabile cu risc sporit de scurgere în apele de suprafață ori în sistemele de canalizare</p>	<p>inspectare în cadrul controalelor privind verificarea respectării legislației de mediu de către utilizatorii de produse de uz fitosanitar.</p> <p>În urma controalelor efectuate și a constatării unor încălcări privind depozitarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, au fost întocmite 3 procese-verbale de contravenție, conform art. 155, alin. (1) și art. 155, alin. (2) din Codul Contravențional al RM, fiind aplicate amenzi în valoare totală de 165 000 lei.</p> <p>Totodată, în timpul controalelor respective, deținătorii de terenuri agricole au fost informați cu privire la regimul de desfășurare a activităților în zonele de protecție a apelor, de-a lungul drumurilor, căilor ferate, precum și în zonele specifice (parcuri, grădini publice, terenuri de sport și de recreere, arii naturale protejate), inclusiv în zonele de locuit, având în vedere următoarele obligații:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interzicerea utilizării, în limitele zonelor de protecție a apei, pesticidelor pe fâșii cu o lățime de 300 de metri de la limita albiei minore/cuvetei (art. 52, alin. (2), lit. a) din Legea apelor nr. 272/2011); - Respectarea prevederilor art. 17, 18 și 19 din Legea nr. 119/2018 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți; - Respectarea prevederilor art. 14 din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice. <p>De asemenea, pentru protecția resurselor de apă, Autorizația de Mediu pentru folosirea specială a apei, eliberată de Agenția de Mediu, include o prescripție obligatorie (dacă sunt prevăzute activități agricole) privind reducerea sau eliminarea utilizării produselor de uz fitosanitar în apropierea surselor de apă.</p>
<p>5. Măsuri specifice de protecție a sănătății populației, inclusiv a operatorilor antrenați direct sau</p>	<p>5.1. Promovarea utilizării echipamentului individual de protecție (mănuși, cizme, șorț, mască, ochelari de protecție etc.)</p> <p>5.2. Promovarea achiziționării și utilizării produselor de uz fitosanitar doar de la furnizori autorizați, omologate doar</p>	<p>-</p> <p><i>ANSA</i> – conform Dispoziției directorului general al Agenției nr 8 din 01.04.2024, în perioada 08-13 aprilie 2024 s-a desfășurat conferința genericul "Utilizarea Pesticidelor prin schimbarea viziunii", în format online și a fost</p>

indirect în activitățile ce implică utilizarea produselor de uz fitosanitar și a grupurilor vulnerabile ale populației (trecători, copii, persoane în etate, alergice, cu boli cronice etc.)	pentru culturile și dozele menționate pe etichetă	elaborat suportul informativ necesar pentru organizarea Săptămânii naționale de promovare a aplicării pesticidelor.
	5.3. Promovarea organizării examenelor medicale ale persoanelor care gestionează produse de uz fitosanitar (art. 15 din Legea nr.119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți)	-
	5.4. Promovarea măsurilor de prevenire a bolilor asociate efectelor utilizării produselor de uz fitosanitar	<p><i>Agenția Națională pentru Sănătatea Publică</i> (în continuare – <i>ANSP</i>) – în conformitate cu Ordinul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. 137 din 02.03.2016 cu privire la organizarea Săptămânii de promovare a aplicării raționale a produselor de uz fitosanitar și în temeiul prevederilor Dispoziției comune a Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (ANSP) și Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr. 49-d/8 din 01.04.2024 Cu privire la organizarea Săptămânii Naționale de promovare a aplicării raționale a produselor de uz fitosanitar cu genericul „Utilizarea pesticidelor prin schimbarea viziunii”, în perioada 08 – 13.04.2024 au fost întreprinse activități complexe de promovare în rândul populației și agenților economici a acțiunilor de aplicare rațională a produselor de uz fitosanitar (PUF) pe sectoarele private și terenurile agricole din țară.</p> <p>Pe parcursul săptămânii nominalizate, au fost organizate 5016 de convorbiri individuale și/sau de grup, au fost petrecute 34 seminare în diferite grupuri populaționale, 218 de prelegeri tematice, 15 vizite intersectoriale la obiectivele care gestionează PUF. În scopul sporirii nivelului de conștientizare, au fost elaborate 45 de buletine sanitare și articole în revistele locale, au fost distribuite 297 materiale informative, la fel informațiile a fost difuzată prin spoturi video, publicații pe rețele de socializare și comunicate de presă, total 34 difuzări. Suplimentar, subiectul aplicării raționale a PUF a fost difuzat la 6 emisii radio sau TV în presa locală.</p>
6. Reducerea utilizării produselor	6.1. Monitorizarea aplicării produselor de uz fitosanitar în zone specifice, inclusiv	<i>MM/ IPM / Agenția „Moldsilva”</i> – conform prevederilor art. 21, alin. (4)

de uz fitosanitar și a riscurilor în anumite zone	cele de trai, precum: 1) parcurile, grădinile publice, terenurile de sport și de recreere, curțile școlilor, terenurile aflate în vecinătatea blocurilor locative, caselor, instituțiilor medicale și de sănătate publică;	din Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți „Monitorizarea fitosanitară, agrochimică și ecotoxicologică a plantelor, solului și producției agricole o efectuează Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, instituțiile de cercetări științifice, organizațiile subordonate Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și/sau care funcționează pe lângă acesta, precum și autoritățile administrației publice locale”.
	2) ariile naturale protejate, delimitate conform cadrului normativ în domeniu;	
	3) zonele tratate recent, utilizate sau accesibile lucrătorilor din agricultură	
	6.2. Promovarea utilizării mijloacelor biologice de protecție a plantelor în zonele specifice sau interzicerea aplicării tratamentelor fitosanitare	<p><i>MM / Agenția „Moldsilva”</i> – a organizat ședința tehnică cu tema: „Starea fitopatologică a arboretelor din cadrul fondului forestier gestionat de Agenția „Moldsilva” în anul 2023 și prognoza pentru anul 2024”. La ședință au participat 50 de persoane (angajați ai ramurii silvice). În cadrul ședinței au fost abordate mai multe subiecte, inclusiv stabilirea măsurilor privind aplicarea produselor de uz fitosanitar în lucrările de prevenire și combatere a bolilor și dăunătorilor din fondul forestier gestionat, precum și în pepiniere, în procesul de creștere a materialului forestier de reproducere.</p> <p><i>MS / ANSP</i> – ținând cont de riscurile majore de expunere la impactul nefast al produselor de uz fitosanitar în cazul utilizării iraționale a acestora, pe parcursul anului 2024, îndeosebi în perioada de primăvară când intensitatea aplicării pesticidelor este maximă au fost elaborate comunicate de presă la acest subiect precum și oferite interviuri surselor mass-media privind efectele nocive ale produselor fitosanitare asupra organismului uman, măsuri de protecție, condițiile de păstrare și aplicare inofensiva ale acestora.</p>
7. Gestionarea produselor de uz fitosanitar și a ambalajului acestora	7.1. Identificarea operatorilor și antrenarea acestora în realizarea sarcinilor colective de gestionare a deșeurilor de ambalaj al produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților	<i>MM / IPM</i> – în timpul controalelor de stat efectuate de IPM, s-a constatat că majoritatea agenților economici și a gospodăriilor țărănești păstrează temporar produsele de uz fitosanitar și fertilizanții în încăperi separate, acestea fiind utilizate într-un interval scurt după achiziționare pentru prelucrarea terenurilor agricole.

		<p>Deșeurile de ambalaje sunt depozitate selectiv în aceleași încăperi până la predarea acestora către agenți economici autorizați.</p> <p>Conform prevederilor pct. 32 din HG nr. 561/2020 „Producătorii care plasează pe piață produse chimice informează consumatorii în ceea ce privește necesitatea asigurării de curățare a ambalajelor de reziduurile produselor înainte de a fi predate la punctele de colectare ale producătorilor individuali sau ale sistemelor colective. Metoda de curățare prin aplicarea tehnicii manuale de clătire cu apă de trei ori, de clătire sub presiune sau de clătire cu presiune integrată depinde de caracteristicile fizico-chimice ale produsului, indicate în fișa tehnică de securitate a produsului, conform art. 13 din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice”.</p> <p>În prezent, în <u>Lista producătorilor de produse supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorului</u>, gestionată de Agenția de Mediu, este înregistrat un singur sistem colectiv care colectează ambalajele de PUFF - Fundația „Eco Save”.</p>
	<p>7.2. Monitorizarea operațiunilor efectuate de către utilizatorii profesioniști pentru prevenirea impactului produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților asupra sănătății umane și asupra mediului:</p> <p>1) depozitarea, manipularea, prepararea soluțiilor de lucru și amestecarea produselor de uz fitosanitar înainte de utilizare;</p>	<p><i>ANSA</i> – a identificat organizația care se ocupă de colectarea, reciclarea și neutralizarea ambalajelor produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților — Fundația „ECO SAVE”.</p> <p><i>MM / IPM</i> – la finalizarea supravegherii și controlului de stat în domeniul protecției mediului și utilizării resurselor naturale, prin actele de inspectare și procesele verbale de control în adresa administratorilor Gospodăriilor Țărănești, agenților economici, utilizatori de produse de uz fitosanitar și fertilizanți pe terenuri agricole, în dependență de concluziile stabilite le-au fost prescrise unele din recomandări:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectarea prevederilor art. art. 17, 18, 19 din Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți; - respectarea prevederilor art. 14 din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice, care reglementează ambalarea substanțelor și amestecurile chimice. - utilizarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților se permite numai în conformitate cu Registrul de stat al produselor de uz fitosanitar și al

		<p>fertilizanților și cu recomandările aprobate de autoritatea centrală de specialitate;</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizarea evidenței utilizării și stocării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților conform Registrului de evidență a importului, comercializării și stocării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, înregistrat și sigilat de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; - interzicerea utilizării ambalajelor produselor de uz fitosanitar și ale fertilizanților în alte scopuri decât cele pentru care sînt destinate; - stocarea selectivă a ambalajelor produselor de uz fitosanitar și ale fertilizanților cu predarea acestora agenților economici autorizați.
	<p>2) colectarea, reciclarea deșeurilor de ambalaje ale produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților în condiții sigure pentru mediu și sănătate;</p>	<p>MM / IPM – producătorii de produse supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorului sunt obligați să asigure, individual sau prin intermediul sistemelor colective, realizarea țintelor de colectare și reciclare a produselor devenite deșeuri.</p> <p>Monitorizarea îndeplinirii acestor ținte este realizată de Agenția de Mediu, pe baza rapoartelor anuale prezentate de producători.</p>
	<p>3) elaborarea ghidului de gestionare a ambalajelor pentru neutralizarea deșeurilor de ambalaj ale produselor de uz fitosanitar și ale fertilizanților, în scopul reciclării acestora</p>	<p>MM / IPM – în planurile de acțiuni ale Ministerului Mediului nu este prevăzută responsabilitatea elaborării unui astfel de ghid. Conform Legii nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți, gestionarea acestor produse, inclusiv cercetarea, testarea, omologarea, producerea, importul, depozitarea, comercializarea și utilizarea în condiții de siguranță, este reglementată de această lege. Aplicarea politicilor în acest domeniu revine Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.</p> <p>De asemenea, potrivit art. 16 alin. (2) din Legea nr. 119/2004, producătorii acestor produse trebuie să elaboreze metodele de eliminare a substanțelor devenite inutilizabile sau interzise, precum și a ambalajelor acestora, în colaborare cu autoritățile centrale de mediu și cele de supraveghere a sănătății publice.</p> <p>În prezent, nu deținem informații despre stadiul realizării acestei acțiuni.</p>

	7.3. Informarea utilizatorilor profesioniști despre folosirea produselor de uz fitosanitar omologate, despre măsurile care prevăd utilizarea produselor cu toxicitate redusă, a soluțiilor deja preparate și despre dimensiunile containerelor sau ale ambalajelor eficiente pentru utilizatori	Rămânem deschiși pentru colaborare în cadrul grupului de lucru pe acest subiect.
8. Promovarea gestionării integrate a organismelor dăunătoare	8.1 Propunerea recomandărilor privind gestionarea integrată a organismelor dăunătoare, referitoare la: 1) rotația optimă din punct de vedere fitosanitar; 2) tehnologiile de cultivare cu efect fitosanitar optim; 3) selectarea soiurilor/hibridilor rezistente/tolerante la atacul organismelor dăunătoare; 4) aplicarea rațională (redușă) a produselor fitosanitare la o unitate de suprafață agricolă; 5) utilizarea produselor biologice de protecție a plantelor	<p><i>ANSA</i> – la data de 03 octombrie 2024, Direcția protecția plantelor (<i>ANSA</i>) și Direcția protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală (<i>MAIA</i>) au organizat, pentru inspectorii fitosanitari din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, un seminar cu tema „Interpretarea prevederilor Legii nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare”. La seminar au participat 37 de inspectorii fitosanitari.</p> <p>La data de 17 decembrie 2024, Direcția control semincer a organizat instruirea inspectorilor din teritoriu cu genericul „Producerea materialului săditor horticola devirozat conform cerințelor UE”, la care au participat 41 de persoane cu prezență fizică și 40 de persoane în format on-line.</p> <p><i>Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecția plantelor</i> – a examinat particularitățile bio-ecologice ale artropodelor utile și dăunătoare, inclusiv invazive în agroecozistemele anuale și multianuale în contextul schimbărilor climatice;</p> <p>A actualizat elementele tehnologice de aplicare a substanțelor biologice active în evaluarea densității populațiilor artropodelor dăunătoare în contextul schimbărilor climatice pentru eficientizarea mijloacelor de control;</p> <p>A elaborat procedeele ecologice inofensive bazate pe aplicarea speciilor de artropode utile și substanțelor biologice active în diminuarea gradului de dăunare a principalilor dăunători și ameliorarea biodiversității naturale în agroecozisteme;</p>

		<p>A elaborat procedeele tehnologice, biotehnologice de producere și aplicare a mijloacelor microbiologice de combatere a agenților patogeni și artropodelor dăunătoare la principalele grupe de culturi agricole;</p> <p>A optimizat sisteme de prognoză și combatere a organismelor dăunătoare și analiza riscurilor fitosanitare în protecția integrată a plantelor pe fundalul schimbărilor climatice.</p> <p>Principalele rezultate includ:</p> <p>A evaluat eficiența compozițiilor biologice active în combaterea bolilor și dăunătorilor culturilor agricole. A fost apreciată eficacitatea compozițiilor biologice active în combaterea bolilor (făinarea la castraveți, oidium la vița-de-vie) și dăunătorilor: <i>Diabrotica virgifera virgifera</i>, <i>Cydia pomonella</i>, <i>Lobesia Botrana</i>, <i>Tuta absoluta</i>.</p> <p>A elaborat dispozitive pentru monitorizarea organismelor dăunătoare și metodelor de analiză a riscurilor fitosanitare în protecția integrată a culturilor agricole. A fost evaluat modelul spațio-temporal de răspândire a viermelui mărului pe teritoriul Republicii Moldova. Au fost elaborate dispozitive pentru monitorizarea și capturarea dăunătorilor: <i>Diabrotice virgifera virgifera</i> și <i>Tuta absoluta</i>.</p> <p>A creat baza de date privitor la modelele de prognoză de dezvoltare fenologice a bolilor și dăunătorilor culturilor agricole. S-a evaluat modelul de prognoză de scurtă durată de dezvoltare fenologică a viermelui merelor (<i>Cydia pomponella L.</i>). A fost elaborată harta digitală de dezvoltare a viermelui merelor merelor (<i>Cydia pomponella L.</i>) în pașii livezii de măr și în diferite locații.</p> <p>A elaborat diferite sisteme digitale de monitorizare a factorilor de mediu pentru teritoriul Republicii Moldova pentru a fi utilizat în implementarea modelelor de prognoză a bolilor și dăunătorilor, prognoza fenologică și evaluarea riscurilor fitosanitar http://www.ecobionet.com/GISMet.aspx.</p> <p>Au fost identificați parametrii optimali de lucru a dispozitivelor de distribuire a produselor de uz fitosanitar prin utilizarea aparatelor de tip dronă. Astfel s-a constatat că prin pulverizare cu volum redus, distribuția soluției pe suprafața foliară și gradul de acoperire este uniform. Picăturile cu diametrele de but 100 microni, au avut o viteză de deplasare foarte mică și</p>
--	--	--

		<p>traiectoriile lor sunt influențate de curenții de aer (vânt). Picăturile mici ale preparatelor în formă de suspensie se usucă în aer, ceea ce reduce eficacitatea tratamentelor. Produsele în forma preparativă soluție formează o peliculă mult mai fină și uniformă pe suprafața fruzelor. În urma efectuării tratamentului fitosanitar cu drona s-a constatat că picăturile cu produsul fitosanitar cu forma preparativă SC, datorită surfactantului (emulgatorului) care micșorează tensiunea superficială a soluției, au avut un grad de acoperire mai mare a suprafeței tratate, în timp ce la varianta WP, picăturile nu au demonstrat un așa grad de dispersie și de acoperire a suprafeței tratate.</p> <p>A pregătit și depus un set de documente tehnologice necesare pentru extinderea sferei de aplicare preparatelor biologice <i>Trichodermină</i>, <i>SC</i> și <i>Rizoplan</i>, planificate pentru omologarea la Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților pentru combaterea organismelor dăunătoare.</p> <p>A efectuat recomandări pentru ghidul de operare a aeronavelor fără pilot în cadrul entităților agricole:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pentru ridicarea eficacității tratamentelor cu drone se recomandă de utilizat produse în forma preparativă soluție, dar nu suspensie. 2. Din cauza concentrației ridicate a preparatului se recomandă de adăos surfactant (emulgator), care permite repartizarea uniformă și menținerea picăturilor pe frunze. <p><i>Instituția Publică „Centru Național de Cercetare și Producere a Semințelor”</i> – a efectuat testarea în câmp experimental a 68 produse fitosanitare la culturile de grâu de toamnă, orz de toamnă, porumb, floarea-soarelui, sfecla de zahăr, sfecla de furaj, lucerna, soia, mazăre, rapiță de toamnă și sorg.</p> <p>Produse fitosanitare utilizate în testare a avut diferite acțiuni și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> - acțiune fungică – 28 produse; - acțiune erbică – 32 produse; - acțiune insectică – 8 produse. <p>Aceste produse se remarcă prin câteva aspecte-cheie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nivel de eficacitate biologică satisfăcătoare: Produsele testate îndeplinesc
--	--	---

		<p>standardele de eficacitate necesare pentru utilizarea în protecția plantelor.</p> <ul style="list-style-type: none">- Doze reduse de utilizare: Doza de aplicare a acestor produse este de două ori mai scăzută în comparație cu produsele standard similare. Acest aspect poate reduce semnificativ costurile pentru utilizatori și impactul asupra mediului.- Nivel scăzut de toxicitate chimică: Comparativ cu produsele-standard incluse în lista aprobată pentru utilizare în Republica Moldova, noile produse prezintă un nivel mai mic de toxicitate chimică (grupa de toxicitate III-IV), ceea ce le face mai prietenoase cu mediul și mai sigure pentru consumatori. <p>Aceste caracteristici sugerează că noile produse au un potențial promițător de a fi introduse pe piață, oferind o soluție modernă și mai sustenabilă pentru agricultura din Republica Moldova. Implementarea acestora ar putea contribui la reducerea reziduurilor chimice și la promovarea practicilor agricole durabile.</p> <p>S-a efectuat testări a genotipurilor culturilor leguminoase (soia, mazăre și fasolea). Testarea s-a efectuat în scopul determinării nivelului de rezistență la patogeni responsabili de maladiile dominante, numărul total de genotipuri studiate 400, testele au fost realizate pe agrofonduri de infecție naturală și artificială, ceea ce a permis o evaluare completă a capacității genotipurilor de a rezista în diferite condiții.</p> <p>Rezultatele au ajutat la selectarea soiurilor cu rezistență ridicată la factorii de stres biotic specifici zonei (patogeni, boli) și la optimizarea culturilor leguminoase pentru producții mai stabile și calitative</p> <p>Aceste date sunt esențiale pentru selecția genotipurilor rezistente, care pot reduce pierderile provocate de boli, crescând randamentul și reducând utilizarea pesticidelor.</p> <p>Rezultatele obținute în urma efectuării evidențelor pe perioada de vegetație a culturilor contribuie la:</p> <ul style="list-style-type: none">- Identificarea genotipurilor rezistente la patogeni, ceea ce este crucial pentru crearea soiurilor;
--	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Reducerea dependenței de produse fitosanitare prin utilizarea genotipurilor cu o rezistență naturală mai înaltă; - Adaptarea soiurilor la condițiile agroecologice specifice regiunii, ceea ce poate crește productivitatea agricolă și sustenabilitatea. <p>Rezultatele testării pe scară largă a genotipurilor de culturi leguminoase aduc informații valoroase despre potențialul genetic al acestor plante în combaterea bolilor, principalele concluzii:</p> <p>Participarea a peste 5 seminare și publicarea a 2 articole științifice.</p> <p>Se finisează broșura «Recomandări privind utilizarea sistemelor integrate de protecția culturilor de câmp», pentru anul 2024, autor: Vronschih M. (consultant științific).</p> <p><i>Universitatea Tehnică a Moldovei</i> – profesorii facultății au participat activ și au colaborat fructuos cu Instituția Publică „Centru Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor, în vederea testării și omologării a noi produse fitosanitare cu acțiune selectivă.</p> <p>Profesorii de la disciplinele entomologie au participat la realizarea a 36 experiențe referitor la testarea a 20 insecticide pentru combaterea dăunătorilor la următoarele culturi: grâu, orz, soia, mazărea, floarea soarelui, rapiță, sfeclă și cireș.</p> <p>Profesorii de la disciplinele fitopatologie au participat la realizarea a 33 experiențe referitor la testarea a 17 fungicide pentru prevenirea și combaterea bolilor la următoarele culturi: grâu, rapiță, măr, prun, cireș, floarea soarelui, sfeclă pentru zahăr și vița de vie.</p> <p>Profesorii de la disciplinele pomicultură au participat la realizarea a 5 experiențe referitoare la testarea a 2 fungicide pentru prevenirea și combaterea bolilor la următoarele specii de pomi fructiferi: măr, prun, cireș și cais, precum și la testarea unui reglator de creștere la soiul de masă a viței de vie.</p> <p>Majoritatea produselor fitosanitar sunt asociate în a 3 și a 4 grupă de</p>
--	---

		<p>toxicitate pentru om și insectele folositoare.</p> <p>În scopul diminuării riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar în activitatea de extensiune a profesorilor de la specialitatea protecția plantelor, o atenție deosebită a fost atrasă metodelor biologice de combatere a dăunătorilor și bolilor culturilor agricole.</p> <p>Pentru propagarea metodelor biologice profesorii de la specialitatea protecția plantelor în colaborare cu specialiștii companiei de distribuție și comercializare a produselor uz fitosanitare WeTrade, au montat două loturi demonstrative, referitoare la eficiența biologică a preparatului microbiologic Matwhite, pentru combaterea dăunătorilor de sol, în culturile de porumb și floarea soarelui.</p>
<p>9. Respectarea cerințelor privind comercializarea produselor de protecție a plantelor, riscurile determinate de utilizarea acestora asupra sănătății și mediului</p>	<p>9.1. Înregistrarea agenților economici care comercializează produse de uz fitosanitar</p>	<p><i>ANSA</i> – a înregistrat, pe parcursul anului 2024, 56 de agenți economici comercianți și 267 de operatori utilizatori. Monitorizarea calității produselor de uz fitosanitar plasate pe piață s-a efectuat conform Planului de monitorizare prin prelevarea a 165 de substanțe active.</p> <p>Conform ordinului directorului general al Agenției nr. 69 din 30 ianuarie 2024 cu privire la executarea Programului Național de monitorizare și supraveghere a calității produselor de uz fitosanitar pentru anul 2024, au fost prelevate 567 de probe. Din numărul total de probe prelevate pe parcursul anului 2024, 28 de probe au fost depistate neconforme.</p>
	<p>9.2. Monitorizarea calității produselor de uz fitosanitar plasate pe piață</p>	<p><i>IPM</i> – pe parcursul anului 2024 de către inspectorii de mediu din subdiviziunile teritoriale ale IPM sau întocmit 79 procese - verbale de control și 3 acte de inspectare în carul controalelor privind verificarea legislației de mediu efectuate la utilizatorii de produse de uz fitosanitar. În timpul controalelor efectuate și a informațiilor deținute a fost stabilit faptul că majoritatea agenților economici și gospodăriile țărănești păstrează temporar produsele de uz fitosanitar și fertilizanți în încăperi separate, fiind folosite în scurt timp după procurarea acestora pentru prelucrarea terenurilor agricole. Deșeurile de ambalaje sunt depozitate selectiv în aceleași încăperi până la predarea unor agenți economici autorizați.</p> <p>Urmare a controalelor efectuate și stabilirea unor încălcări de depozitare și</p>

		utilizare a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, în privința responsabililor de aceste contravenții au fost întocmite 3 procese-verbale cu privire la contravenție conform art. 155 alin. (1) și art. 155 alin. (2) Cod contravențional al Republicii Moldova, fiind stabilite amenzi în mărime de 165000 lei.
	9.3. Informarea publicului despre produsele de uz fitosanitar, în special în privința riscurilor pe care acestea le prezintă, inclusiv pericolele și efectele potențial acute și cronice asupra sănătății umane și consecințele asupra mediului	–
	9.4. Înregistrarea cazurilor de intoxicații profesionale și neprofesionale cu produse de uz fitosanitar ale grupurilor expuse periodic la efectele acestora: operatori, trecători, lucrători din sectorul agricol, populația din zonele de aplicare a tratamentelor fitosanitare	<p><i>ANSP</i> – pe parcursul anului 2024 a efectuat 343 de expertize toxicologice cu evaluarea caracteristicilor produselor de uz fitosanitar până la plasarea pe piață a acestora, dintre care omologate 168 produse, reomologate 119 produse, extins domeniul de aplicare a 56 produse.</p> <p>De asemenea, pe parcursul anului de referință, conform datelor prezentate în Formularul Nr. 18-săn „Raport statistic privind supravegherea și controlul de stat a sănătății publice în raion, municipiu” la compartimentul intoxicații acute neprofesionale exogene de etiologie chimică, în Republica Moldova, sau înregistrat 63 de intoxicații cu pesticide, dintre care 1 caz cu sfârșit letal. Din numărul total de intoxicații 19 cazuri au fost raportate în rândul copiilor și respectiv 44 adulți.</p> <p>Distribuția intoxicațiilor acute în funcție de sex, indică prevalența cazurilor în rândul bărbaților alcătuind 39 afectați și 24 femei intoxicate urmare gestionării incorecte a pesticidelor. După modul de apariție suicidal/accidental a intoxicațiilor, 19 persoane au fost afectate ca rezultat al tentativei de suicid și 44 intoxicați în mod accidental.</p>
10. Reducerea riscurilor pentru consumator prin controlul reziduurilor de	10.1. Controlul produselor de origine vegetală în cadrul programelor anuale de monitorizare a reziduurilor de pesticide în legume, fructe și cereale	<i>MS / ANSP</i> – în scopul protejării sănătății umane de riscurile condiționate de consumul produselor cu un conținut depășit de reziduuri de pesticide, a fost actualizat Regulamentul sanitar privind limitele maxime de reziduuri de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2023,

pesticide		<p>prin Ordinul MS Nr. 20 din 05.01.2024: Cu privire la aprobarea listei produselor alimentare, substanțelor active și limitelor maxime de reziduuri de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale.</p> <p>De asemenea, a fost inițiat subprogramul „Modelarea biomonitoringului uman ca instrument prioritar în gestionarea riscurilor chimice” din cadrul proiectului instituțional „Factorii de risc prioritari în declanșarea unor maladii netransmisibile și transmisibile” 2024/2027, unul din obiectivele acestuia fiind procesarea și analiza datelor din registrele Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor privind utilizarea produselor de uz fitosanitar. În aceeași ordine de idei, în anul 2024 a fost publicat ghidul practic și ghidul informativ „Perturbatorii endocrini”.</p>
	<p>10.2. Conformitatea produselor vegetale cu limitele maxime admise ale reziduurilor de produse de uz fitosanitar prevăzute în Regulamentul sanitar privind limitele maxime admise de reziduuri ale produselor de uz fitosanitar din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1191/2010</p>	-

MD 2004, mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

06.02.2025 Nr. 02-07/330

La nr. 09-07/03/33 din 09.01.2025

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Urmare a solicitării, în vederea executării pct. 2 din Hotărârea de Guvern nr. 333/2023 pentru aprobarea Planului național de acțiuni privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar pentru anii 2023-2027, prezentăm, anexat, raportul consolidat privind acțiunile întreprinse de Minister și entitățile din subordinea ministerului în anul 2024 în vederea implementării Planului sus-menționat.

Anexă: Raport privind acțiunile întreprinse în anul 2024 în vederea implementării Planului național de acțiuni privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar pentru anii 2023-2027, 10 file.

Ministru

Digitally signed by Lazarencu Sergiu
Date: 2025.02.13 09:15:34 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Sergiu LAZARENCO

Anexă la scrisoarea MM nr. 02-07/330 din 06.02.2025

Raport privind acțiunile întreprinse în anul 2024 în vederea implementării Planului național de acțiuni privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar pentru anii 2023-2027

Obiective specifice	Acțiuni	Indicatori de monitorizare	Costuri de implementare, lei		Termen de realizare	Instituții responsabile	Progrese în realizarea acțiunilor
			Mijloace bugetare	Alte surse			
1	2	3	4	5	6	7	8
3. Reducerea efectelor pulverizării aeriene (practici și utilizări specifice, informarea publicului)	3.1. Aprobarea lucrărilor de pulverizare aeriană (conform art. 20 din Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți), în urma notificărilor utilizatorilor profesioniști	Număr de notificări recepționate, aprobate/ respinse	În limitele mijloacelor bugetare disponibile	-	Permanent	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; Inspectoratul pentru Protecția Mediului; Agenția „Moldsilva”; Agenția Națională pentru Sănătate Publică	-
4. Măsuri specifice de protecție a resurselor de apă	4.1. Informarea utilizatorilor profesioniști despre cerințele sanitare privind aplicarea în preajma resurselor de apă a produselor de uz fitosanitar cu grad de pericol scăzut	Număr de utilizatori informați	În limitele mijloacelor bugetare disponibile	-	Permanent	Inspectorii subdiviziunilor teritoriale ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor; subdiviziunile Inspectoratului pentru	La data de 2 iulie 2024 a fost organizat Atelierul de lucru privind implementarea Directivei nr. 91/676/CEE privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole. În cadrul evenimentului a fost prezentat și consultat studiul privind elaborarea Programului de acțiuni privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați

						Protecția Mediului; Agencia Națională pentru Sănătate Publică	proveniți din surse agricole, document ce urmează a fi elaborat în contextul angajamentelor asumate de către Republica Moldova în calitatea sa de țară candidat pentru aderarea la Uniunea Europeană. De asemenea, au fost analizate acțiunile necesare a fi întreprinse pentru combaterea poluării apelor de suprafață și subterane cu azot și fosfor. La eveniment au participat 35 de persoane, reprezentanți ai Ministerului Mediului, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, agenți economici și experți naționali și internaționali.
	4.3. Controlul poluării apelor cauzate de devierea pulverizării, de drenare sau de scurgere și informarea Agenției Naționale pentru Sănătate Publică despre calitatea apelor	Număr de controale efectuate, număr de persoane avertizate/amendate	În limitele mijloacelor bugetare disponibile	-	Permanent	Agencia de Mediu; Agencia Națională pentru Sănătate Publică	Monitorizarea apelor de suprafață se realizează conform procedurilor stabilite în programele anuale de monitorizare. Programul de monitorizare a componentelor mediului pentru anul 2024: https://am.gov.md/sites/default/files/document/attachments/Program%20de%20monitorizare%20a%20LRM%2C%202024.pdf . De asemenea, Direcția Generală Laboratorul de Referință de Mediu (DGLRM), din cadrul Agenției de Mediu, prelevează probe la solicitarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului (IPM), în

							<p>cadrul controalelor desfășurate de acesta. Dacă se constată poluarea, DRLRM informează IPM, care aplică măsurile legale și întocmește procese-verbale de contravenție conform Codului contravențional al RM.</p> <p>Pentru anul 2024, nu au fost raportate cazuri de poluare a apelor cu produse fitosanitare cauzate de devierea pulverizării, drenare sau scurgere.</p>
	<p>4.4. Informarea utilizatorilor despre reducerea sau eliminarea aplicării produselor de uz fitosanitar de-a lungul drumurilor, căilor ferate, suprafețelor permeabile sau altor infrastructuri din apropierea apelor subterane ori de suprafață sau pe suprafețe impermeabile cu risc sporit de scurgere în apele de suprafață ori în sistemele de canalizare</p>	<p>Număr de persoane participante la instruire, seminare, mese rotunde etc.</p>	<p>În limitele mijloacelor bugetare disponibile</p>	-	Permanent	<p>Inspectoratul pentru Protecția Mediului; Agenția de Mediu; Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor</p>	<p>Pe parcursul anului 2024, inspectorii de mediu din subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului pentru Protecția Mediului (IPM) au întocmit 79 de procese-verbale de control și 3 acte de inspectare în cadrul controalelor privind verificarea respectării legislației de mediu de către utilizatorii de produse de uz fitosanitar.</p> <p>În urma controalelor efectuate și a constatării unor încălcări privind depozitarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, au fost întocmite 3 procese-verbale de contravenție, conform art. 155, alin. (1) și art. 155, alin. (2) din Codul Contravențional al RM, fiind aplicate amenzi în valoare totală de 165 000 lei.</p>

						<p>Totodată, în timpul controalelor respective, deținătorii de terenuri agricole au fost informați cu privire la regimul de desfășurare a activităților în zonele de protecție a apelor, de-a lungul drumurilor, căilor ferate, precum și în zonele specifice (parcuri, grădini publice, terenuri de sport și de recreere, arii naturale protejate), inclusiv în zonele de locuit, având în vedere următoarele obligații:</p> <ul style="list-style-type: none">- Interzicerea utilizării, în limitele zonelor de protecție a apei, pesticidelor pe fâșii cu o lățime de 300 de metri de la limita albiei minore/cuvetei (art. 52, alin. (2), lit. a) din Legea apelor nr. 272/2011);- Respectarea prevederilor art. 17, 18 și 19 din Legea nr. 119/2018 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți;- Respectarea prevederilor art. 14 din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice. <p>De asemenea, pentru protecția resurselor de apă, Autorizația de Mediu pentru folosirea specială a apei, eliberată de Agenția de Mediu, include o prescripție obligatorie (dacă sunt prevăzute activități agricole) privind reducerea sau eliminarea utilizării</p>
--	--	--	--	--	--	--

							produselor de uz fitosanitar în apropierea surselor de apă.
6. Reducerea utilizării produselor de uz fitosanitar și a riscurilor în anumite zone	6.1. Monitorizarea aplicării produselor de uz fitosanitar în zone specifice, inclusiv cele de trai, precum: 1) parcurile, grădinile publice, terenurile de sport și de recreere, curțile școlilor, terenurile aflate în vecinătatea blocurilor locative, caselor, instituțiilor medicale și de sănătate publică;	Număr de pancarte informative amplasate; număr de persoane informate; număr de controale efectuate	În limitele mijloacelor bugetare disponibile	-	Permanent	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; Inspectoratul pentru Protecția Mediului; Agenția „Moldsilva”; Agenția Națională pentru Sănătate Publică	Conform prevederilor art. 21, alin. (4) din Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți „Monitorizarea fitosanitară, agrochimică și ecotoxicologică a plantelor, solului și producției agricole o efectuează Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, instituțiile de cercetări științifice, organizațiile subordonate Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și/sau care funcționează pe lângă acesta, precum și autoritățile administrației publice locale”.
	2) ariile naturale protejate, delimitate conform cadrului normativ în domeniu;		În limitele mijloacelor bugetare disponibile	-			
	3) zonele tratate recent, utilizate sau accesibile lucrătorilor din agricultură		În limitele mijloacelor bugetare disponibile	-			
	6.2. Promovarea utilizării mijloacelor biologice de protecție a plantelor în zonele specifice sau interzicerea aplicării tratamentelor fitosanitare	Număr de seminare/ instruiți organizate; număr de persoane instruite	În limitele mijloacelor bugetare disponibile	-			În cadrul Agenției „Moldsilva” a fost organizată ședința tehnică cu tema: „Starea fitopatologică a arboretelor din cadrul fondului forestier gestionat de Agenția „Moldsilva” în anul 2023 și prognoza pentru anul 2024”. La ședință au participat 50 de persoane (angajați ai ramurii silvice). În cadrul ședinței au fost abordate mai multe subiecte, inclusiv

							stabilirea măsurilor privind aplicarea produselor de uz fitosanitar în lucrările de prevenire și combatere a bolilor și dăunătorilor din fondul forestier gestionat, precum și în pepiniere, în procesul de creștere a materialului forestier de reproducere.
7. Gestionarea produselor de uz fitosanitar și a ambalajului acestora	7.1. Identificarea operatorilor și antrenarea acestora în realizarea sarcinilor colective de gestionare a deșeurilor de ambalaj al produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților	Operatori identificați	În limitele mijloacelor bugetare disponibile	-	Trimestrul II, 2023	Inspectoratul pentru Protecția Mediului; Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	<p>În timpul controalelor efectuate de IPM, menționate anterior, în cadrul acțiunii 4.4., s-a constatat că majoritatea agenților economici și a gospodăriilor țărănești păstrează temporar produsele de uz fitosanitar și fertilizanții în încăperi separate, acestea fiind utilizate într-un interval scurt după achiziționare pentru prelucrarea terenurilor agricole.</p> <p>Deșeurile de ambalaje sunt depozitate selectiv în aceleași încăperi până la predarea acestora către agenți economici autorizați.</p> <p>Conform prevederilor pct. 32 din HG nr. 561/2020 „<i>Producătorii care plasează pe piață produse chimice informează consumatorii în ceea ce privește necesitatea asigurării de curățare a ambalajelor de reziduurile produselor înainte de a fi predate la punctele de colectare ale producătorilor individuali sau ale</i></p>

							<p>sistemelor colective. Metoda de curățare prin aplicarea tehnicii manuale de clătire cu apă de trei ori, de clătire sub presiune sau de clătire cu presiune integrată depinde de caracteristicile fizico-chimice ale produsului, indicate în fișa tehnică de securitate a produsului, conform art. 13 din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice”.</p> <p>În prezent, în <u>Lista producătorilor de produse supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorului</u>, gestionată de Agenția de Mediu, este înregistrat un singur sistem colectiv care colectează ambalajele de PUFF - Fundația „Eco Save”.</p>
7.2. Monitorizarea operațiunilor efectuate de către utilizatorii profesioniști pentru prevenirea impactului produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților asupra sănătății umane și asupra mediului:	Operațiuni monitorizate	În limitele mijloacelor bugetare disponibile	-	Permanent	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; Inspectoratul pentru Protecția Mediului	La finalizarea controalelor, menționate anterior, în cadrul acțiunii 4.4., prin actele de inspectare și procesele verbale de control în adresa administratorilor Gospodăriilor Țărănești, agenților economici, utilizatori de produse de uz fitosanitar și fertilizanți pe terenuri agricole, în dependență de concluziile stabilite le-au fost prescrise unele din recomandări:	
1) depozitarea, manipularea, prepararea soluțiilor de lucru și amestecarea produselor de	Număr de controale efectuate	În limitele mijloacelor bugetare disponibile	-	Din 2024, permanent	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;	- respectarea prevederilor art. art. 17, 18, 19 din Legea nr. 119/2004	

	uz fitosanitar înainte de utilizare;					Inspectoratul pentru Protecția Mediului	<p>cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți;</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectarea prevederilor art. 14 din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice, care reglementează ambalarea substanțelor și amestecurile chimice. - utilizarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților se permite numai în conformitate cu Registrul de stat al produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților și cu recomandările aprobate de autoritatea centrală de specialitate; - organizarea evidenței utilizării și stocării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților conform Registrului de evidență a importului, comercializării și stocării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, înregistrat și sigilat de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; - interzicerea utilizării ambalajelor produselor de uz fitosanitar și ale fertilizanților în alte scopuri decât cele pentru care sînt destinate; - stocarea selectivă a ambalajelor produselor de uz fitosanitar și ale fertilizanților cu predarea acestora agenților economici autorizați.
	2) colectarea, reciclarea deșeurilor de ambalaje ale	Reciclarea sau neutralizarea a	În limitele mijloacelor	-	Anual	Inspectoratul pentru	Producătorii de produse supuse reglementărilor de responsabilitate

	produselor de uz fitosanitar și lea fertilizanților în condiții sigure pentru mediu și sănătate;	cel puțin 10% din cantitatea ambalajelor de produse de uz fitosanitar și fertilizanți importați	bugetare disponibile			Protecția Mediului; Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor	extinsă a producătorului sunt obligați să asigure, individual sau prin intermediul sistemelor colective, realizarea țintelor de colectare și reciclare a produselor devenite deșeuri. Monitorizarea îndeplinirii acestor ținte este realizată de Agenția de Mediu, pe baza rapoartelor anuale prezentate de producători.
	3) elaborarea ghidului de gestionare a ambalajelor pentru neutralizarea deșeurilor de ambalaj ale produselor de uz fitosanitar și ale fertilizanților, în scopul reciclării acestora	Ghid elaborat	În limitele mijloacelor bugetare disponibile	-	2024	Inspectoratul pentru Protecția Mediului; Ministerul Mediului; Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; Agenția Națională pentru Sănătate Publică; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	În planurile de acțiuni ale Ministerului Mediului nu este prevăzută responsabilitatea elaborării unui astfel de ghid. Conform Legii nr. 119/2004 <i>cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți</i> , gestionarea acestor produse, inclusiv cercetarea, testarea, omologarea, producerea, importul, depozitarea, comercializarea și utilizarea în condiții de siguranță, este reglementată de această lege. Aplicarea politicilor în acest domeniu revine Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. De asemenea, potrivit art. 16 alin. (2) din Legea nr. 119/2004, producătorii acestor produse trebuie să elaboreze metodele de eliminare a substanțelor devenite inutilizabile sau interzise, precum

							și a ambalajelor acestora, în colaborare cu autoritățile centrale de mediu și cele de supraveghere a sănătății publice. În prezent, nu deținem informații despre stadiul realizării acestei acțiuni. Rămânem deschiși pentru colaborare în cadrul grupului de lucru pe acest subiect.
	7.3. Informarea utilizatorilor profesioniști despre folosirea produselor de uz fitosanitar omologate, despre măsurile care prevăd utilizarea produselor cu toxicitate redusă, a soluțiilor deja preparate și despre dimensiunile containerelor sau ale ambalajelor eficiente pentru utilizatori	Număr de seminare/ instruiți organizate; număr de persoane instruite	În limitele mijloacelor bugetare disponibile	-	Anual	Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor; Inspectoratul pentru Protecția Mediului	-

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
INSPECTORATUL PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI

MD-2028, mun. Chișinău, șos. Hânceșu, 53, tel. 022-22-69-41, tel/fax 022-22-69-15,
e-mail: mediu@ipm.gov.md, WEB: www.ipm.gov.md

24.01.2025 Nr. 114
La Nr. _____ din _____

Ministerul Mediului

Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare

Inspectoratul pentru Protecția Mediului (IPM), referitor la informația solicitată privind acțiunile întreprinse în anul 2024 în vederea executării pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 333/2023 pentru aprobarea Planului național de acțiuni privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar pentru anii 2023-2027, Vă comunică următoarele.

IPM efectuează supravegherea și controlul de stat în domeniul protecției mediului și utilizării resurselor naturale în limita funcțiilor stabilite în Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 548/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului, în condițiile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat.

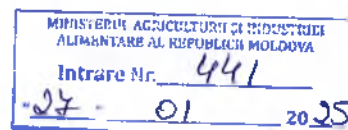
Astfel, pe parcursul anului 2024 de către inspectorii de mediu din subdiviziunile teritoriale ale IPM au fost întocmite 79 procese - verbale de control și 3 acte de inspectare în cadrul controalelor privind verificarea legislației de mediu efectuate la utilizatorii de produse de uz fitosanitar. În timpul controalelor efectuate și a informațiilor deținute a fost stabilit faptul că majoritatea agenților economici și gospodăriile țărănești păstrează temporar produsele de uz fitosanitar și fertilizanți în încăperi separate, fiind folosite în scurt timp după procurarea acestora pentru prelucrarea terenurilor agricole. Deșeurile de ambalaje sunt depozitate selectiv în aceleași încăperi pînă la predarea unor agenți economici autorizați.

Urmare a controalelor efectuate și stabilirea unor încălcări de depozitare și utilizare a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, în privința responsabililor de aceste contravenții au fost întocmite 3 procese-verbale cu privire la contravenție conform art. 155 alin. (1) și art. 155 alin. (2) Cod contravențional al RM, fiind stabilite amenzi în mărime de 165000 lei.

Totodată în timpul controalelor respective, deținătorii și gestionarii terenurilor agricole au fost informați referitor la regimul de desfășurare a activităților în zonele de protecție a apelor, de-a lungul drumurilor, căilor ferate, în zone specifice (parcuri, grădini publice, terenuri de sport și de recreere, arii naturale protejate), inclusiv cele de trai și anume:

- interzicerea utilizării în limitele zonelor de protecție a apei a pesticidelor pe fâșii cu o lățime de 300 de metri de la limita albiei minore/cuvetei, în conformitate cu prevederile art. 52 alin. (2) lit. a) din Legea apelor nr. 272/2011;
- respectarea prevederilor art. art. 17, 18, 19 din Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți;
- respectarea prevederilor art. 14 din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice.

La finalizarea controalelor prin actele de inspectare și procesele verbale de control în adresa administratorilor Gospodăriilor Țărănești, agenților economici, utilizatori de produse de uz fitosanitar și fertilizanți pe terenuri agricole, în dependență de concluziile stabilite le-au fost prescrise unele din recomandările de mai jos:

- utilizarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților se permite numai în conformitate cu Registrul de stat al produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților și cu recomandările aprobate de autoritatea centrală de specialitate;
- organizarea evidenței utilizării și stocării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților conform Registrului de evidență a importului, comercializării și stocării produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, înregistrat și sigilat de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;
- în zonele și fișiile riverane de protecție a râurilor și bazinelor de apă, în zonele sanitare ale resurselor de apă potabilă, în spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, în zonele de recreere a populației, precum și în alte zone cu regim special de protecție, aplicarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților se permite doar în cazul argumentării necesității tratamentelor cu aceste produse, coordonate cu Ministerul Sănătății și Ministerul Mediului;
- este interzisă utilizarea ambalajelor produselor de uz fitosanitar și ale fertilizanților în alte scopuri decât cele pentru care sînt destinate;
- stocarea selectivă a ambalajelor produselor de uz fitosanitar și ale fertilizanților cu predarea acestora agenților economici autorizați.

Concomitent menționăm, că în conformitate cu prevederile art. 21 alin. (4) al Legii nr. 119 din 22.06.2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți, monitorizarea fitosanitară, agrochimică și ecotoxicologică a plantelor, solului și producției agricole o efectuează Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, instituțiile de cercetări științifice, organizațiile subordonate Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și/sau care funcționează pe lângă acesta, precum și autoritățile administrației publice locale.

Șef al Inspectoratului

Ion BULMAGA

la dosar

MINISTERUL MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

AGENȚIA „MOLDSILVA”

MD-2001, Chișinău, bd Ștefan cel Mare, 124
tel. +373-22-272306, fax. +373-22-277345
e-mail: msilva@moldsilva.gov.md

МИНИСТЕРСТВО
ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
АГЕНСТВО „MOLDSILVA”

MD-2001, Кишинэу, бул. Штефан чел Маре, 124
тел. +373-22-272306, факс. +373-22-277345
e-mail: msilva@moldsilva.gov.md

21.01.25 Nr. AM-02/01-33 (98)
La nr. 119 din 09.01.2025
09-07/03/33 din 09.08.25

Ministerul Mediului
e-mail: cancelaria@mediu.gov.md
raisa.leon@mediu.gov.md

Ministerul AM al R. M.

Prin prezenta, VĂ informăm asupra activităților realizate conform Planului național de acțiuni privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar pentru anii 2023-2024, aprobat prin HG 333/2023.

În acest context conform pct. 6.2. a planului menționat, informăm că a fost organizată ședința tehnică cu tema: „Starea fitopatologică a arboretelor din cadrul fondului forestier gestionat de Agenția „Moldsilva” în anul 2023 și prognoza pentru anul 2024” cu participarea a 50 de persoane (angajați ai ramurii silvice). În cadrul ședinței au fost abordate mai multe subiecte inclusiv și stabilirea măsurilor ce vizează aplicarea produselor de uz fitosanitar în cadrul lucrărilor de prevenire și combatere a bolilor și dăunătorilor în fondul forestier gestionat precum și în pepinierile silvice în procesul de creștere a materialului forestier de reproducere.

Director

Victor DURBALĂ

Executat: Mamat Iu.
tel. 022277288

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR

MD-2009, mun. Chișinău, str. M.Kogălniceanu, 63
Republica Moldova
Tel/fax. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

NATIONAL FOOD SAFETY
AGENCY

MD-2009, str. Mihail Kogălniceanu, 63, Chișinău,
Republic of Moldova
Tel/fax. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

Nr. 13-330 din "22" 01 2025

La nr. _____ din "____" _____ 20____

**Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare
al Republicii Moldova**

Referitor la scrisoarea dumneavoastră nr. 09-07/03/33 din 09.01.2025 cu privire la Planul național de acțiuni privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar pentru anii 2023-2027, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare – Agenția) vă prezintă raportul despre acțiunile întreprinse în anul 2024.

În corespundere cu obiectivul specific *Informarea și instruirea persoanelor care utilizează/ comercializează produse de uz fitosanitar* (conform tematicilor stabilite în HG nr.42/2020), s-au desfășurat următoarele acțiuni:

- Cursul de perfecționare profesională a utilizatorului profesionist de produse de uz fitosanitar din categoriile de pericol 1 și 2 de toxicitate acută orală/dermală prin platforma de studii online „e-Learning”. Numărul de persoane instruite, precum și certificate eliberate pe parcursul anului 2024 este de 220 de persoane;

- Săptămâna Națională de promovare a aplicării raționale a produselor de uz fitosanitar cu genericul ”Utilizarea Pesticidelor prin schimbarea viziunii”, în perioada 08-13 aprilie 2024. Activitatea s-a desfășurat în conformitate cu Dispoziția directorului general al Agenției nr. 8 din 01.04.2024, prin activități de comunicare, informare și sensibilizare a populației și a agenților economici care gestionează produse de uz fitosanitar și fertilizați;

- Seminare cu tema ”Cerințe privind utilizarea durabilă a produselor de uz fitosanitar în producerea fructelor și legumelor în scopul reducerii riscurilor și a efectelor nocive ale acestora asupra sănătății umane și a mediului”, desfășurat în luna decembrie a anului 2024. La seminare au fost prezenți: în cadrul STSA Edineț/ Briceni/Ocnița/Dondușeni (19.12.2024) – 26 participanți, STSA Drochia/Rîșcani/Soroca/Florești (20.12.2024) – 27 participanți, STSA Orhei/Rezina/Telenești/Șoldănești (23.12.2024) – 27 participanți, STSA Cahul/Taraclia/ Cantemir (23.12.2024) – 29 participanți.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI
ALIMENTARE AL REPUBLICII MOLDOVA

Intrare Nr. 342

22 " 01 2025

În corespundere cu obiectivul specific *Supravegherea stării tehnice a mijloacelor de aplicare a produselor de uz fitosanitar*, inspectorii subdiviziunilor teritoriale ale Agenției au verificat mijloacele tehnice pentru efectuarea lucrărilor de tratare chimică a plantelor pentru anul 2024, și anume 628 de stropitori universale, 1505 stropitori pentru culturile de câmp, 1032 stropitori pentru livezi, 470 de stropitori pentru vița-de-vie.

În scopul atingerii obiectivului *Reducerea efectelor de la pulverizarea aeriană* (practici și utilizări specifice, informarea publicului) au fost aprobate 3 lucrări de pulverizare aeriană în raioanele Fălești și Ocnița. Totodată au fost efectuate, pe parcursul anului 2024 – 43 de seminare/instruiri privind utilizarea produselor de uz fitosanitar cu prezența a 727 de participanți.

În scopul atingerii obiectivului *Măsuri specifice de protecție a resurselor de apă*, în cadrul controalelor planificate privind cerințele utilizării produselor de uz fitosanitar s-a adus la cunoștință utilizatorilor metodele de aplicare a produselor de uz fitosanitar și fertilizați în preajma resurselor de apă.

La obiectivul *Măsuri specifice de protecție a sănătății populației, inclusiv a operatorilor antrenați direct sau indirect în activitățile cu produse de uz fitosanitar; a grupurilor vulnerabile ale populației (trecătorii, copii, persoanele în etate, alergice, cu boli cronice, altele)*, conform Dispoziției directorului general al Agenției nr 8 din 01.04.2024, în perioada 08-13 aprilie 2024 s-a desfășurat conferința genericul "Utilizarea Pesticidelor prin schimbarea viziunii", în format on-line și a fost elaborat suportul informativ necesar pentru organizarea Săptămânii naționale de promovare a aplicării pesticidelor.

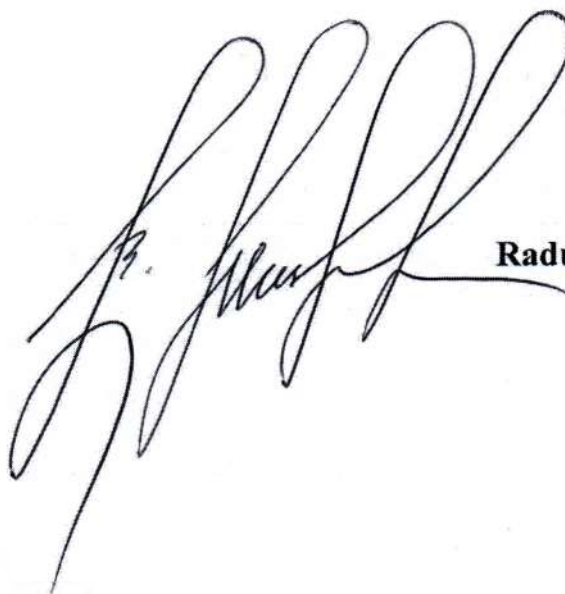
La obiectivul *Gestionarea produselor de uz fitosanitar și a ambalajului acestora*, a fost identificată organizația care se ocupă de colectarea, reciclarea și neutralizarea ambalajelor produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților – Fundația „ECO SAVE”.

Întru executarea obiectivului *Promovarea gestionării integrate a organismelor dăunătoare*, la data de 03 octombrie 2024, Direcția protecția plantelor (ANSA) și Direcția protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală (MAIA) au organizat, pentru inspectorii fitosanitari din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, un seminar cu tema „Interpretarea prevederilor Legii nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare”. La seminar au participat 37 de inspectorii fitosanitari. La data de 17 decembrie 2024, Direcția control semincer a organizat instruirea inspectorilor din teritoriu cu genericul "Producerea materialului săditor horticol devirozat conform cerințelor UE", la care au participat 41 de persoane cu prezență fizică și 40 de persoane în format on-line.

Întru realizarea obiectivului *Respectarea cerințelor privind comercializarea produselor de protecție a plantelor, riscurile determinate de utilizarea acestora*

asupra sănătății și mediului, au fost înregistrați, pe parcursul anului 2024, 56 de agenți economici comercianți și 267 de operatori utilizatori. Monitorizarea calității produselor de uz fitosanitar plasate pe piață s-a efectuat conform Planului de monitorizare prin prelevarea a 165 de substanțe active. Conform ordinului directorului general al Agenției nr. 69 din 30 ianuarie 2024 cu privire la executarea Programului Național de monitorizare și supraveghere a calității produselor de uz fitosanitar pentru anul 2024, au fost prelevate 567 de probe. Din numărul total de probe prelevate pe parcursul anului 2024, 28 de probe au fost depistate neconforme.

Director general

Radu MUSTEAȚA

*Ex: Ludmila Prohorenco
Tel 022264682*

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SĂNĂTATE PUBLICĂ

MD 2028, mun. Chișinău, str. Gh. Asachi 67A, Tel. +373 22 574 501, <https://ansp.md> e-mail: office@ansp.gov.md IDNO:1018601000021

Nr. 01-11/2-673 din 13.02.2025

La nr. 09-07/03/33 din 09.01.2025

**Ministerul Agriculturii
și Industrie Alimentare**
cancelaria@maia.gov.md

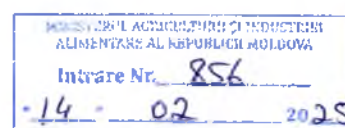
Copie: **Ministerul Sănătății**
secretariat@ms.gov.md

Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP), a examinat în limita competențelor funcționale solicitarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova de prezentare a raportului privind acțiunile întreprinse în anul 2024, în vederea executării pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 333/2023 *pentru aprobarea Planului național de acțiuni privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar pentru anii 2023-2027* și vă comunică următoarele:

Ținând cont de riscurile majore de expunere la impactul nefast al produselor de uz fitosanitar în cazul utilizării iraționale a acestora, pe parcursul anului 2024, îndeosebi în perioada de primăvară când intensitatea aplicării pesticidelor este maximă au fost elaborate comunicate de presă la acest subiect precum și oferite interviuri surselor mas-media privind efectele nocive ale produselor fitosanitare asupra organismului uman, măsuri de protecție, condițiile de păstrare și aplicare inofensiva ale acestora.

În conformitate cu Ordinul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. 137 din 02.03.2016 *cu privire la organizarea Săptămânii de promovare a aplicării raționale a produselor de uz fitosanitar* și în temeiul prevederilor Dispoziției comune a Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (ANSP) și Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr. 49-d/8 din 01.04.2024 *Cu privire la organizarea Săptămânii Naționale de promovare a aplicării raționale a produselor de uz fitosanitar* cu genericul „**Utilizarea pesticidelor prin schimbarea viziunii**”, în perioada 08 – 13.04.2024 au fost întreprinse activități complexe de promovare în rândul populației și agenților economici a acțiunilor de aplicare rațională a produselor de uz fitosanitar (PUF) pe sectoarele private și terenurile agricole din țară.

Menționăm, că pe parcursul săptămânii nominalizate, au fost organizate 5016 de convorbiri individuale și/sau de grup, au fost petrecute 34 seminare în diferite grupuri populaționale, 218 de prelegeri tematice, 15 vizite intersectoriale la obiectivele care gestionează PUF. În scopul sporirii nivelului de conștientizare, au fost elaborate 45 de buletine

sanitare și articole în revistele locale, au fost distribuite 297 materiale informative, la fel informațiile a fost difuzată prin spoturi video, publicații pe rețele de socializare și comunicate de presă, total 34 difuzări. Suplimentar, subiectul aplicării raționale a PUF a fost difuzat la 6 emisii radio sau TV în presa locală.

Reieșind din atribuțiile funcționale ale ANSP, pe parcursul anului 2024 s-au efectuat 343 de expertize toxico-igienice cu evaluarea caracteristicilor produselor de uz fitosanitar până la plasarea pe piață a acestora, dintre care omologate 168 produse, reomologate 119 produse, extins domeniul de aplicare a 56 produse.

De asemenea, pe parcursul anului de referință, conform datelor prezentate în Formularul Nr. 18-săn „Raport statistic privind supravegherea și controlul de stat a sănătății publice în raion, municipiu” la compartimentul intoxicații acute neprofesionale exogene de etiologie chimică, în Republica Moldova, au fost înregistrate 63 de intoxicații cu pesticide, dintre care 1 caz cu sfârșit letal. Din numărul total de intoxicații 19 cazuri au fost raportate în rândul copiilor și respectiv 44 adulți.

Distribuția intoxicațiilor acute în funcție de sex, indică prevalența cazurilor în rândul bărbaților alcătuind 39 afectați și 24 femei intoxicate urmare gestionării incorecte a pesticidelor. După modul de apariție suicidal/accidental a intoxicațiilor, 19 persoane au fost afectate ca rezultat al tentativei de suicid și 44 intoxicați în mod accidental.

În scopul protejării sănătății umane de riscurile condiționate de consumul produselor cu un conținut depășit de reziduuri de pesticide, a fost actualizat Regulamentul sanitar *privind limitele maxime de reziduuri de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2023, prin **Ordinul MS Nr.20 din 05.01.2024: Cu privire la aprobarea listei produselor alimentare, substanțelor active și limitelor maxime de reziduuri de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale.**

De asemenea, a fost inițiat subprogramul **”Modelarea biomonitoringului uman ca instrument prioritar în gestionarea riscurilor chimice”** din cadrul proiectului instituțional ”Factorii de risc prioritari în declanșarea unor maladii netransmisibile și transmisibile” 2024-2027, unul din obiectivele acestuia fiind *procesarea și analiza datelor din registrele Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor privind utilizarea produselor de uz fitosanitar.*

În aceeași ordine de idei, în anul 2024 a fost publicat ghidul practic și ghidul informativ „Perturbatorii endocrini”.

Cu respect,

Director

Digitally signed by Jelamschi Nicolae
Date: 2025.02.13 11:59:21 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Nicolae JELAMSCHI

Ex.: Eugen Arama
Tel. 0 (22) 574-584

AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ
REPUBLICA MOLDOVA

CIVIL AVIATION AUTHORITY
REPUBLIC OF MOLDOVA

Nr. 55 din 13 ianuarie 2025

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**

cancelaria@maia.gov.md

Ref: scrisoarea nr. 09 – 07/03/33 din 09 ianuarie 2025

În continuarea corespondenței avute pe marginea **acțiunii 3.2. „Negocierea unui acord pentru ținerea unui registru unic de evidență a aparatelor de zbor (drone) din Republica Moldova” a Obiectivului specific 3. „Reducerea efectelor pulverizării aeriene (practici și utilizări specifice, informarea publicului)”** din Planul național de acțiuni privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar pentru anii 2023-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 333/2023, Autoritatea Aeronautică Civilă (în continuare - AAC) vă informează despre următoarele.

În urma testării Sistemului electronic menționat în scrisoarea anterioară (scr. AAC nr. 87 din 17.01.2024), în regim pilot, au fost identificate un șir de limitări în materie atât de operare cât și de administrare, inclusiv și nerespectarea anumitor condiționalități normative din Regulamentul privind normele și procedurile de operare a aeronavelor fără pilot la bord, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 949/2022. În acest sens, AAC a decis crearea unui alt sistem de evidență și gestionare a flotei de aeronave fără pilot la bord naționale și care va fi în conexiune cu noul Registru Aerian al Republicii Moldova, Conceptul căruia a fost deja adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 512/2024 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional „Registru aerian al Republicii Moldova” și a „Regulamentului privind modul de ținere a Registrului aerian al Republicii Moldova”.

Despre elaborarea și punerea în funcțiune a acestui nou sistem, vă vom informa neîntârziat.

Director

Vasile ȘARAMET

✉: Ana Miron
☎: 022 823 585
✉: ana.miron@caa.gov.md

Digitally signed by Șaramet Vasile
Date: 2025.01.13 16:03:07 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
INDUSTRIEI ALIMENTARE AL
REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF AGRICULTURE
AND FOOD INDUSTRY OF
THE REPUBLIC OF MOLDOVA

INSPECTORATUL DE STAT PENTRU
SUPRAVEGHEREA TEHNICĂ

„INTEHAGRO”

STATE INSPECTORATE FOR
TECHNICAL SUPERVISION

MD-2060, Chisinau, 5/1 Cuza-Voda Blvd., Tel./fax: (022) 55-23-40, E-mail: cancelaria@intehagro.maia.gov.md

10.01.2025 Nr.14

La Nr. _____ din _____

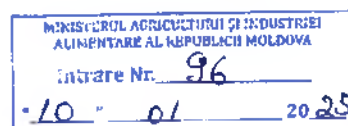
Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare

MD – 2005, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162
e-mail: cancelaria@maia.gov.md;
copie: nicolae.bucur@maia.gov.md

În rezultatul examinării demersului nr. 09-07/03/33 din 09.01.25 referitor la executarea Planului național de acțiuni privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar pentru anii 2023-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.333/2023, ISST „Intehagro” Vă informează că, au fost întreprinse acțiunile ce se impun și comunică următoarele:

- La pct. 2.1. Elaborarea și aprobarea cerințelor tehnice speciale pentru verificarea mijloacelor tehnice utilizate la aplicarea produselor de uz fitosanitar:
 1. au fost aprobate și puse în aplicare Modelele certificatelor de inspecție și a tichetului pentru asigurarea activității de inspecție a echipamentelor de aplicare a produselor de uz fitosanitar în scop profesional, prin Ordinul MAIA nr. 137/2024,
https://maia.gov.md/sites/default/files/Documente%20atasate%20Advance%20Pages/137_04.09.2024_0.pdf;
 2. a fost elaborată și pusă în aplicare Procedura de inspecție privind verificarea mijloacelor tehnice de aplicare a produselor de uz fitosanitar în scop profesional, prin Ordin ISST „Intehagro” nr. 25/2024.
- La pct. 2.2. Supravegherea mijloacelor tehnice utilizate la aplicarea produselor fitosanitare, nu au fost înregistrate cereri din partea producătorilor agricoli.
- La pct. 2.3. Supravegherea mijloacelor tehnice noi utilizate la aplicarea produselor fitosanitare, potrivit cererilor depuse au fost inspectate și verificate peste 20 mijloace tehnice la care au fost eliberate certificate de inspecție și tichete.
- La pct. 3.2. Negocierea unui acord pentru ținerea unui registru unic de evidență a aparatelor de zbor (drone) din Republica Moldova, au fost organizate ședințe lucru, în cadrul unei ședințe Autoritatea Aeronautică Civilă a refuzat negocierea unui acord cu ISST „Intehagro”, pe motiv că, astfel de mijloace au dubla destinație și afectează securitatea teritoriului țării în cazul utilizării neconforme, respectiv,

1

pentru a nu crea anumite neclarități, s-a menționat că, autorizarea zborurilor sunt în exclusivitate în competența autorității.

- *La pct. 3.3. Crearea bazei de date pentru asigurarea evidenței aparatelor de zbor (drone) utilizate în agricultură (conform Hotărârii Guvernului nr. 607/1999 cu privire la Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare), având în vedere refuzul Autorității Aeronautice Civile, Sistemul Informatic „Registrul Utilajului Agricol” nu a fost completat cu aparatelor de zbor (drone).*
- *La pct. 3.4. Elaborarea și aprobarea ghidului privind stabilirea condițiilor specifice de pulverizare aeriană și de utilizare a dronelor agricole, ISST „Intehagro” a elaborat proiectul ghidului și a fost remis Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare prin demersul inspectoratului nr. 679 din 04.12.2024 spre promovare. La moment este în proces de avizare la entitățile interesate.*

Director interimar

Simion GUȘANU

Digitally signed by Gușanu Simion
Date: 2025.01.10 07:42:34 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI
ALIMENTARE
INSTITUȚIA PUBLICĂ
"CENTRUL NAȚIONAL DE CERCETARE ȘI PRODUCERE
A SEMINTELOR"

GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
MINISTRY OF AGRICULTURE AND FOOD INDUSTRY
PUBLIC INSTITUTION
"NATIONAL CENTER FOR RESEARCH AND
SEEDS PRODUCTION"

MD-4834, s. Pașcani, r-nul Criuleni
Tel./mob: (+373) 068865888
E-mail: cancelaria@cneps.maia.gov.md
web: www.cneps.maia.gov.md

La nr. _____ din _____
Nr. 015/16 din 27.01.25

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**

Prin prezenta, Vă transmitem răspuns la solicitarea MAIA în scrisoarea cu nr. 09-07/04/33 din 09.01.2025, referitor la raportului de acțiuni pentru anul 2024, în vederea executării *pct. 2 din Hotărîrea Guvernului nr. 333/2023 pentru aprobarea Planului national de acțiuni privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar pentru anii 2023-2027.*

Anexă: raport succinct în 2 pagini.

Cu respect,
Director

Anatolie Spivacenco

Raport succint
privind realizarea obligațiilor prevăzute în *Hotărârea Guvernului nr.333/2023 pentru aprobarea Planului național de acțiuni privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar pentru anii 2023-2027*

Cu scopul modificării sistemului integrat a protecției plantelor în anul 2024 au fost realizate următoarele activități:

1. Conform informațiilor prezentate testările efectuate în câmpul experimental, a **68 produse de uz fitosanitar noi** la culturile: **grâul de toamnă, orzul de toamnă, porumb, floarea-soarelui, sfecla de zahăr, sfecla de furaj, lucerna, soia, mazăre, rapiță și sorg** au fost finalizate:
 - cu acțiune fungicidică – 28 produse;
 - cu acțiune erbicidică – 32 produse;
 - cu acțiune insecticidică – 8 produse.

Aceste produse se remarcă prin câteva aspecte-cheie:

- **Nivel de eficacitate biologică satisfăcătoare:** Produsele testate îndeplinesc standardele de eficacitate necesare pentru utilizarea în protecția plantelor.
- **Doze reduse de utilizare:** Doza de aplicare a acestor produse este de două ori mai scăzută în comparație cu produsele standard similare. Acest aspect poate reduce semnificativ costurile pentru utilizatori și impactul asupra mediului.
- **Nivel scăzut de toxicitate chimică:** Comparativ cu produsele-standard incluse în lista aprobată pentru utilizare în Republica Moldova, noile produse prezintă un nivel mai mic de toxicitate chimică (grupa de toxicitate III-IV), ceea ce le face mai prietenoase cu mediul și mai sigure pentru consumatori.

Aceste caracteristici sugerează că noile produse au un potențial promițător de a fi introduse pe piață, oferind o soluție modernă și mai sustenabilă pentru agricultura din Republica Moldova. Implementarea acestora ar putea contribui la reducerea reziduurilor chimice și la promovarea practicilor agricole durabile.

2. Au fost efectuate testări a genotipurilor culturilor leguminoase. Rezultatele testării pe scară largă a genotipurilor de culturi leguminoase aduc informații valoroase despre potențialul genetic al acestor plante în combaterea bolilor. Principalele concluzii:

Genotipuri testate la culturile leguminoase:

- **Culturile testate:** soia, mazărea și fasolea;
- **Numărul de genotipuri:** 400;
- **Scopul testării:** Determinarea nivelului de **rezistență la patogeni** responsabili de maladiile dominante;
- Testele au fost realizate pe **agrofonduri de infecție naturală și artificială**, ceea ce permite o evaluare completă a capacității genotipurilor de a rezista în diferite condiții;
- **Importanța:** Rezultatele pot ajuta la selecția soiurilor cu rezistență ridicată la factorii de stres biotic specifici zonei (patogeni, boli) și la optimizarea culturilor leguminoase pentru producții mai stabile și calitative.

Aceste date sunt esențiale pentru selecția genotipurilor rezistente, care pot reduce pierderile provocate de boli, crescând randamentul și reducând utilizarea pesticidelor.

3. Rezultatele obținute în urma efectuării evidențelor pe perioada de vegetație a culturilor contribuie la:

- **Identificarea genotipurilor rezistente** la patogeni, ceea ce este crucial pentru crearea soiurilor;
- **Reducerea dependenței de produse fitosanitare** prin utilizarea genotipurilor cu o rezistență naturală mai înaltă;
- **Adaptarea soiurilor** la condițiile agroecologice specifice regiunii, ceea ce poate crește productivitatea agricolă și sustenabilitatea.

4. Participarea a peste 5 seminare și publicarea a 2 articole științifice.

5. Se finisează broșura «*Recomandări privind utilizarea sistemelor integrate de protecția culturilor de câmp*», pentru anul 2024, autor: Vronshih M. (consultant științific).

Nr. 182 din 15.01.2025

**Ministerului Agriculturii
și Industrii Alimentare al Republicii Moldova**

Raport

Privind acțiunile întreprinse de către Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Științe Agricole, Silvice și ale Mediului în anul 2024.

Pentru executarea pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 333/2023 referitor la aprobarea Planului național de acțiuni privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar pentru anii 2023-2027, precum și concordanța tuturor proceselor tehnologice ce țin de protecția integrată a plantelor conform cerințelor Organizației Europene pentru Protecția Plantelor și legislației Uniunii Europene în protecția plantelor, Facultatea Științe Agricole, Silvice și ale Mediului a UTM, în anul 2024 a fost implicată în realizarea următoarelor activități:

1. Profesorii facultății participă activ și colaborează fructuos cu Instituția Publică „CENTRUL NAȚIONAL SĂNĂTATEA ANIMALELOR, PLANTELOR ȘI SIGURANȚA ALIMENTELOR”, în vederea testării și omologării a noi produse de uz fitosanitar cu acțiune selectivă.
2. Profesorii de la disciplinele entomologice au participat la realizarea a 36 experiențe referitoare la testarea a 20 insecticide pentru combaterea dăunătorilor la următoarele culturi: grâu, orz, soia, mazăre, floarea soarelui, rapiță, sfeclă și cireș.
3. Profesorii de la disciplinele fitopatologice au participat la realizarea a 33 experiențe referitoare la testarea a 17 fungicide pentru prevenirea și combaterea bolilor la următoarele culturi: grâu, rapiță, măr, prun, cireș, floarea soarelui, sfeclă pentru zahăr și vița de vie.
4. Profesorii de la specialitatea pomicultură au participat la realizarea a 5 experiențe referitoare la testarea a 2 fungicide pentru prevenirea și combaterea bolilor la următoarele specii de pomi fructiferi: măr, prun, cireș și cais, precum și la testarea unui reglator de creștere la soiurile de masă a viței de vie.
5. Este de menționat faptul că majoritatea produselor de uz fitosanitar sunt asociate în a 3 și a 4 grupă de toxicitate pentru om și insectele folositoare.
6. În scopul diminuării riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar în activitatea de extensiune a profesorilor de la specialitatea protecția plantelor, o atenție deosebită a fost atrasă metodelor biologice de combatere a dăunătorilor și bolilor culturilor agricole.
7. Pentru propagarea metodelor biologice profesorii de la specialitatea protecția plantelor în colaborare cu specialiștii companiei de distribuție și comercializare a produselor de uz

fitosanitar Wetrade, au fost montate două loturi demonstrative, referitoare la eficiența biologică a preparatului microbiologic Metawhite, pentru combaterea dăunătorilor de sol, în culturile de porumb și floarea soarelui.

**Decan,
Facultatea Științe Agricole, Silvice și ale Mediului,
doctor, conferențiar universitar**

Sergiu Popa

Universitatea de Stat din Moldova
INSTITUTUL DE GENETICĂ, FIZIOLOGIE ȘI PROTECȚIE A PLANTELOR
Str. Pădurii 20, Chișinău, MD-2002, Republica Moldova
Tel.: (373 22) 770447, E-mail: institut.gfpp@gmail.com, www.igfpp.md

10__ din ____27 ianuarie 2025__

Ministerul Agriculturii și Industriei
Alimentare al Republicii Moldova
Dnui Sergiu GHERCIU, secretar general

nicoale.bucor@raja.gov.md

Răspuns la solicitarea Nr. 09-07/03/33 din 09.01.2025

În vederea executării pct. 2 din *Hotărârea Guvernului nr. 333/2023 pentru aprobarea Planului național de acțiuni privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar pentru anii 2023-2027* în cadrul Institutului de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor al USM au fost efectuate următoarele cercetări:

- Estimarea particularităților bio-ecologice ale artropodelor utile și dăunătoare, inclusiv invazive în agroecenozele anuale și multianuale în contextul schimbărilor climatice.
- Actualizarea elementelor tehnologice de aplicare a substanțelor biologice active în evaluarea densității populațiilor artropodelor dăunătoare în contextul schimbărilor climatice pentru eficientizarea mijloacelor de control
- Elaborarea procedeeleor ecologic inofensive bazate pe aplicarea speciilor de artropode utile și substanțelor biologice active în diminuarea gradului de dăunare a principalelor dăunători și ameliorarea biodiversității naturale în agroecenoze
- Elaborarea procedeeleor tehnologice și a biotehnologiilor de producere și aplicare a mijloacelor microbiologice de combatere a agenților patogeni și artropodelor dăunătoare la principalele grupe de culturi agricole
- Optimizarea sistemelor de prognoză și combatere a organismelor dăunătoare și analiză a riscului fitosanitar în protecția integrată a plantelor pe fundalul schimbărilor climatice.

Principalele rezultate includ:

1. A fost evaluată eficiența compozițiilor biologice active în combaterea bolilor și dăunătorilor culturilor agricole. A fost apreciată eficacitatea compozițiilor biologice active în combaterea bolilor (făinarea la castraveți, *oidium* la vița-de-vie) și dăunătorilor: *Diabrotica virgifera virgifera*, *Cydia pomonella*, *Lobesia Botrana*, *Tuta absoluta*.
2. Au fost elaborate dispozitive pentru monitorizarea organismelor dăunătoare și metodelor de analiză a riscului fitosanitar în protecția integrată a culturilor agricole. A fost evaluat modelul spațio-temporal de răspândire a viermelui mărului pe teritoriul Republicii Moldova. Au fost elaborate dispozitive pentru monitorizarea și capturarea dăunătorilor: *Diabrotica virgifera virgifera* și *Tuta absoluta*.
3. A fost creată baza de date privind la modelele de prognoză de dezvoltare fenologică a bolilor și dăunătorilor culturilor agricole. S-a evaluat modelul de prognoză de scurtă durată de dezvoltare fenologică a viermelui merelor (*Cydia pomonella* L.). A fost elaborată harta

digitală de dezvoltare a viermelui merelor (*Cydia pomonella* L.) în spațiul livezii de măr și în diferite locații.

4. A fost elaborat sistemul digital de monitorizare al factorilor de mediu pentru tot teritoriul Republicii Moldova pentru a fi utilizat în implementarea modelelor de prognoză a bolilor și dăunătorilor, prognoza fenologică și evaluarea riscului fitosanitar <http://www.ecobionet.com/GIS/Mol.asp>.
5. Au fost identificați parametrii optimați de lucru a dispozitivelor de distribuire a produselor de uz fitosanitar prin utilizarea aparatelor de tip dronă. Astfel s-a constatat că prin pulverizare cu volum redus, distribuția soluției pe suprafața foliară și gradul de acoperire este uniform. Picăturile cu diametrele sub 100 μm, au avut o viteză de deplasare foarte mică și traiectoriile lor sunt influențate de curenții de aer (vânt). Picăturile mici ale preparatelor în formă de suspensie se usucă în aer, ceea ce reduce eficacitatea tratamentelor. Produsele în forma preparativă soluție formează o peliculă mult mai fină și uniformă pe suprafața frunzelor. În urma efectuării tratamentului fitosanitar cu drona s-a constatat că picăturile produsului fitosanitar cu forma preparativă SC, datorită surfactantului (emulgatorului) care micșorează tensiunea superficială a soluției, au avut un grad de acoperire mai mare a suprafeței tratate, în timp ce la varianta WP, picăturile nu au demonstrat un așa grad de dispersie și de acoperire a suprafeței tratate.
6. A fost pregătit și depus un set de documente tehnologice necesare pentru extinderea sferei de aplicare a preparatelor biologice Trichodermină, SC și Rizoplan, planificate pentru omologare la Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților pentru combaterea organismelor dăunătoare.

Recomandări pentru ghidul de operare a aeronavelor fără pilot în cadrul entităților agricole:

1. Pentru ridicarea eficacității tratamentelor cu drone se recomandă de utilizat produse în forma preparativă soluție, dar nu suspensie.
2. Din cauza concentrației ridicate a preparatului se recomandă de adăos surfactant (emulgator), care permite repartizarea uniformă și menținerea picăturilor pe frunză.

Directorul Institutului de Genetică,
Fiziologie și Protecție a Plantelor

Larisa ANDRONIC
doctor habilitat în științe biologice

Ex: Vladimir Todiraș, doctor habilitat,
Șeful laboratorului de Prognoze și Analize Fitosanitare al IGFP, USM
Tel: +373 69321199

Guvernul Republicii Moldova

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

English

Română

Русский

[Minister](#) [Legislație](#) [Transparența decizională](#) [Media](#) [Informații utile](#)

[Analiza prețurilor](#) [Petiții Online](#) [Întrebări frecvente](#) [Carriere](#) [Contacte](#)

CCAR lansează programul de formare pentru consilierii agricoli

Published on: M, 10/29/2024 - 09:44

Noutăți

29 octombrie 2024, Chișinău - Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală (CCAR) lansează un program de formare intensivă, destinat consilierilor în agricultură cu studii universitare (licență, masterat sau doctorat) în domeniul agricol sau în domenii conexe.

Cursurile sunt structurate astfel încât să asigure o pregătire complexă și să îmbine teoria cu practica. Programul se va axa pe aspecte economice, de mediu și sociale ale agriculturii, ținând cont de practicile agricole existente și furnizând informații tehnologice și științifice actualizate. În acest sens, vor avea loc prezentări interactive, workshop-uri și studii de caz.

Programul include următoarele module:

- Modulul 1: Introducere în consilierea agricolă
- Modulul 2: Introducere în Politica Agricolă Comună (PAC)
- Modulul 3: Managementul sustenabil al terenurilor și fermei
- Modulul 4: Inovație și tehnologii digitale în agricultură
- Modulul 5: Prevenirea și gestionarea riscurilor în agricultură
- Modulul 6: Rezistența antimicrobiană - cauze și soluții de prevenire
- Modulul 7: Managementul durabil al nutrienților
- Modulul 8: Condiții de muncă și securitate în agricultură

Trimite-ne un mesaj

Programul se desfășoară în perioada lunilor noiembrie și decembrie 2024 și include 90 de ore de instruire. Cursurile sunt gratuite, iar singurul cost suportat de participanți va fi cel de deplasare pentru activitățile practice.

Toți cei care finalizează cursul vor primi un certificat de competență, recunoscut la nivel național, dovedind că sunt pregătiți să ofere consiliere agricultorilor sau altor beneficiari ai sprijinului PAC (Politica Agricolă Comună).

Pentru înregistrare accesați link-ul

https://docs.google.com/forms/d/1qSZw3Ttmkst8HACkOtX0HLx0kKT-uDy_9PddYRveKIA/viewform?edit_requested=true

Termen limită de înregistrare – 10 noiembrie 2024.

Foto:

The banner features the CCAR logo (a stylized leaf) on the left, with the text "CCAR CENTRUL DE CONSILIERE AGRICOLĂ ȘI RURALĂ" next to it. On the right, there is a black and white photograph of a woman in a field holding a tablet. A dark horizontal bar across the middle contains the text "CENTRUL DE CONSILIERE AGRICOLĂ ȘI RURALĂ" in white. Below this, the word "lansează" is written in a smaller font. The main title "PROGRAM DE FORMARE A CONSILIERILOR AGRICOLI" is displayed in large, bold, white letters. At the bottom left, contact information is provided: a telephone icon followed by "Tel: +373 22 22 89 86" and a mail icon followed by "e-mail: cancelaria@ccar.maia.gov.md".

Trimite-ne un mesaj